

Satranç

3. Ders: Rok

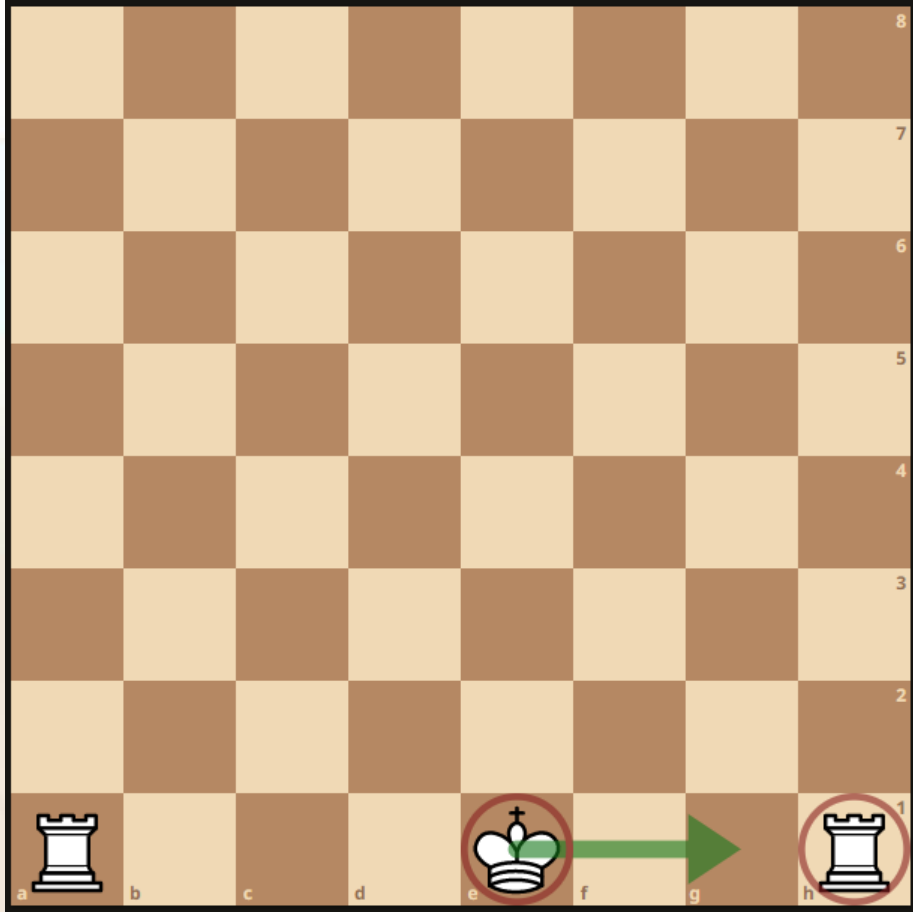
Doç. Dr. Yalçın İŞLER
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

Bornova Satranç Kulübü
2. Kademe Satranç Antrenörü

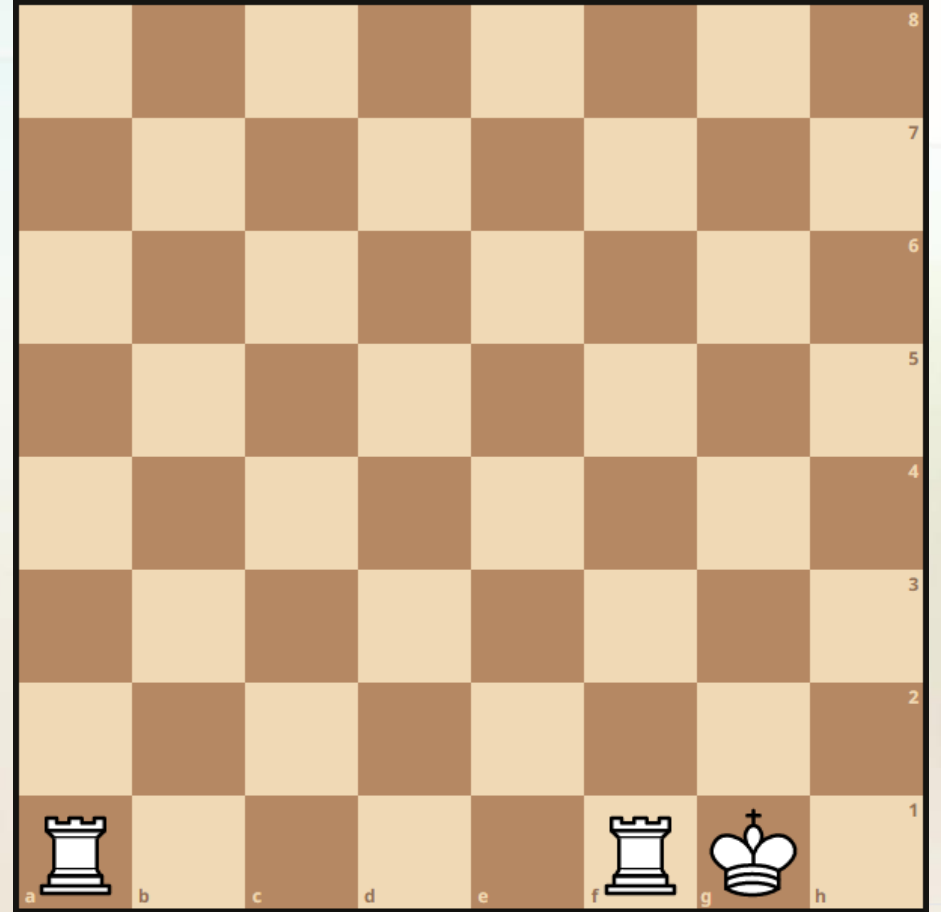
Rok

- Şah ile kalenin birlikte hareketi ile yapılır
- Şah ile kale arasında başka bir taş olmamalıdır
- Şahın merkezdeki yerinden köşelerden birine doğru kaçırılmasıdır
- Şah 2 kare gider ve kale onun merkez tarafındaki yanına gelir
- Şahın güvenliği için yapılır
- Oyun boyunca sadece bir kez yapılabilir
- Şah kanadına doğru yapılırsa Kısa Rok adını alır
- Vezir kanadına doğru yapılırsa Uzun Rok adını alır
- Şahın bulunduğu kare, şahın geçeceği kare ve şahın ulaşacağı kare rakip tehdidi altında olmamalıdır
- Şah ve rok atılacak taraftaki kale oyun boyunca (tekrar yerine gelse bile) yerinde hiç oynatılmamış olmalıdır

Kısa Rok

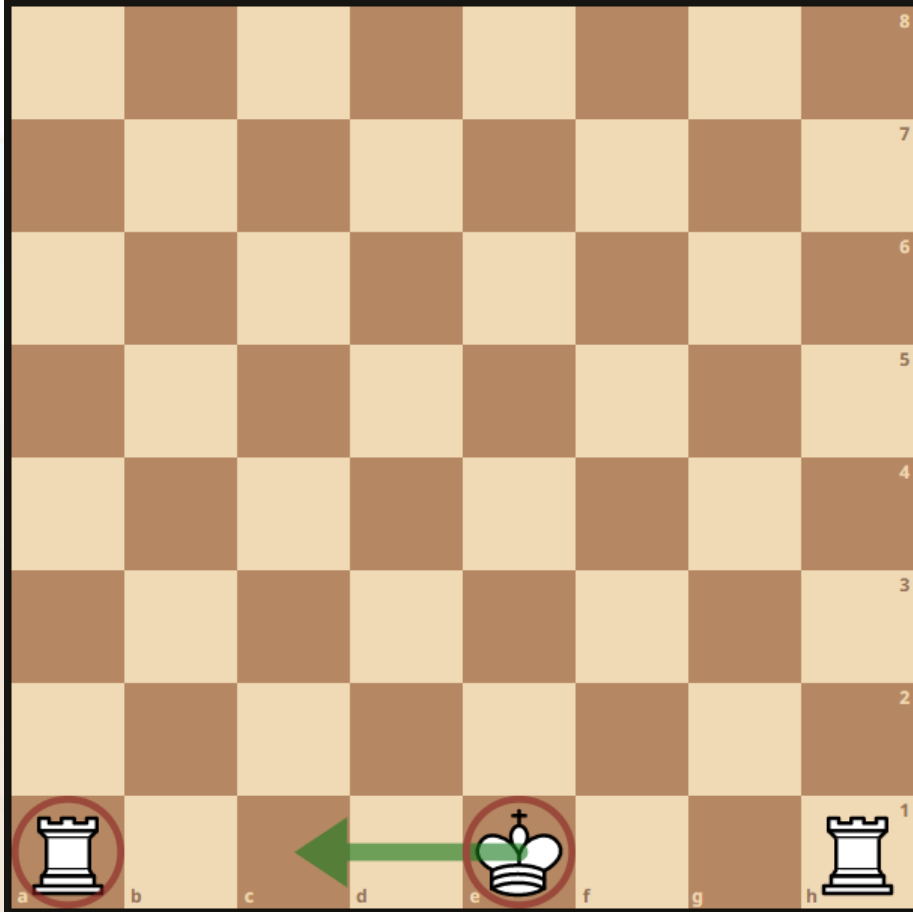

Hem şah hem de şah kanadındaki kale oyun boyunca yerinden hiç oynamamış ise,

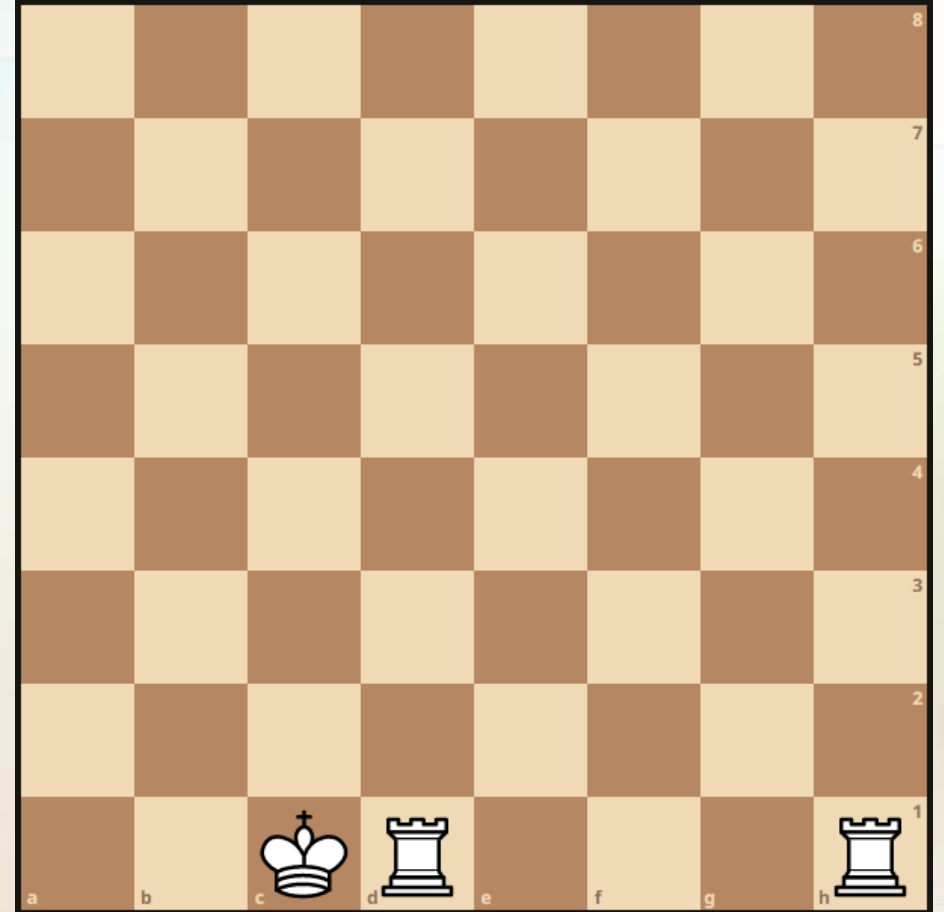

Şah kaleye doğru 2 kare ilerler ve Kale şahın üzerinden atlayarak hemen yanındaki kareye gelir.

Uzun Rok

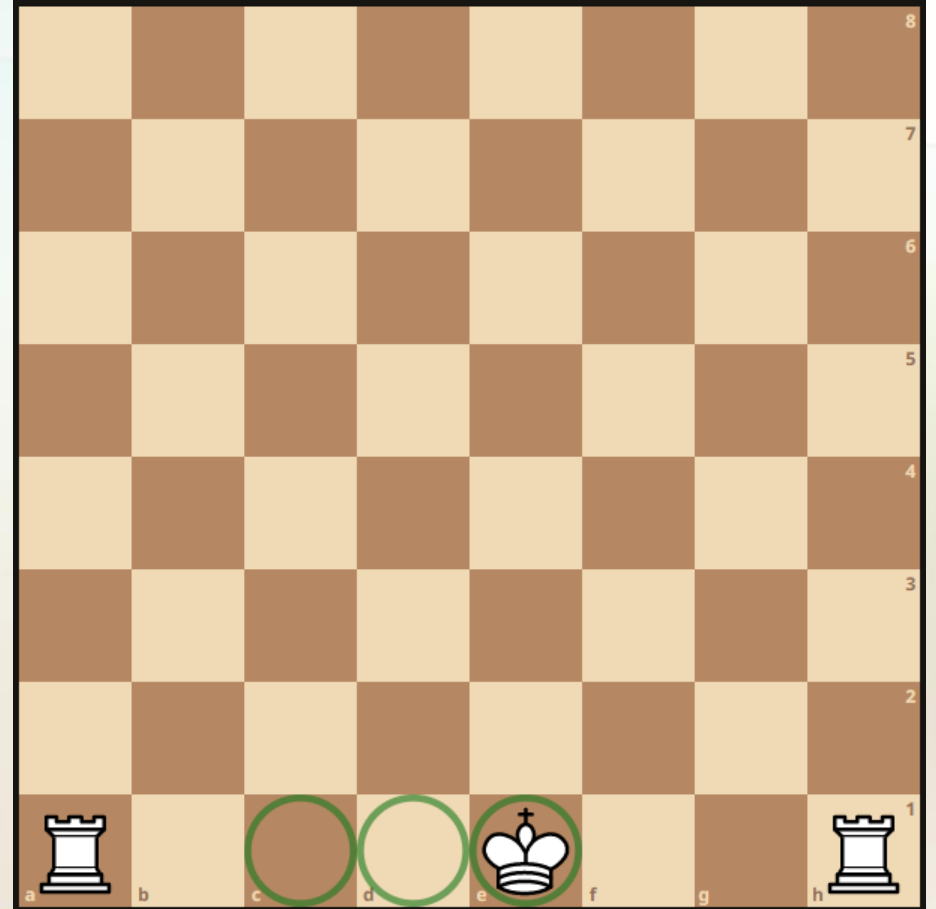
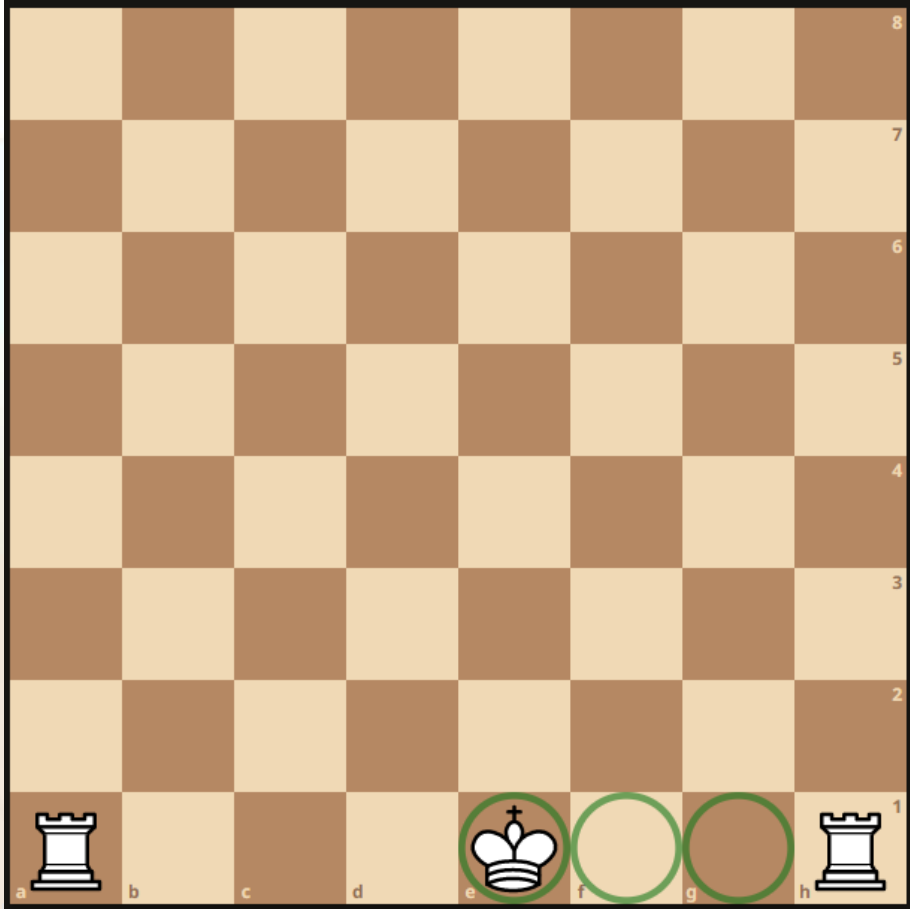

Hem şah hem de vezir kanadındaki kale oyun boyunca yerinden hiç oynamamış ise,

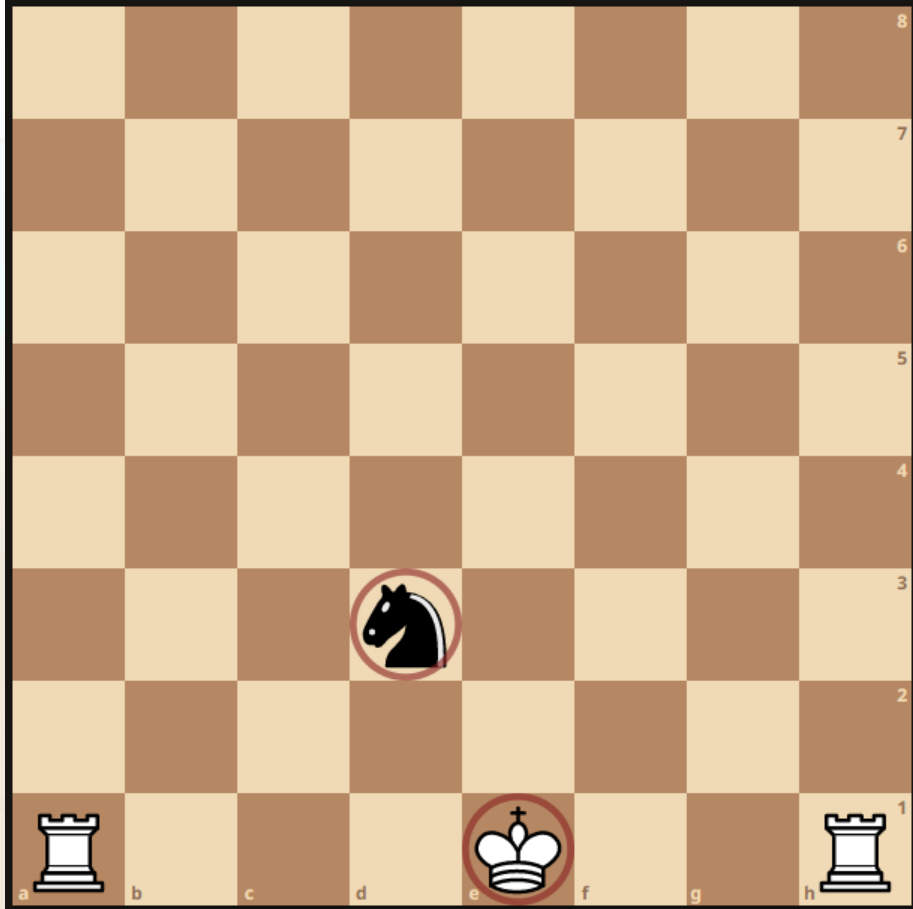
Şah kaleye doğru 2 kare ilerler ve Kale şahın üzerinden atlayarak hemen yanındaki kareye gelir.

Rok Örneklere (1)

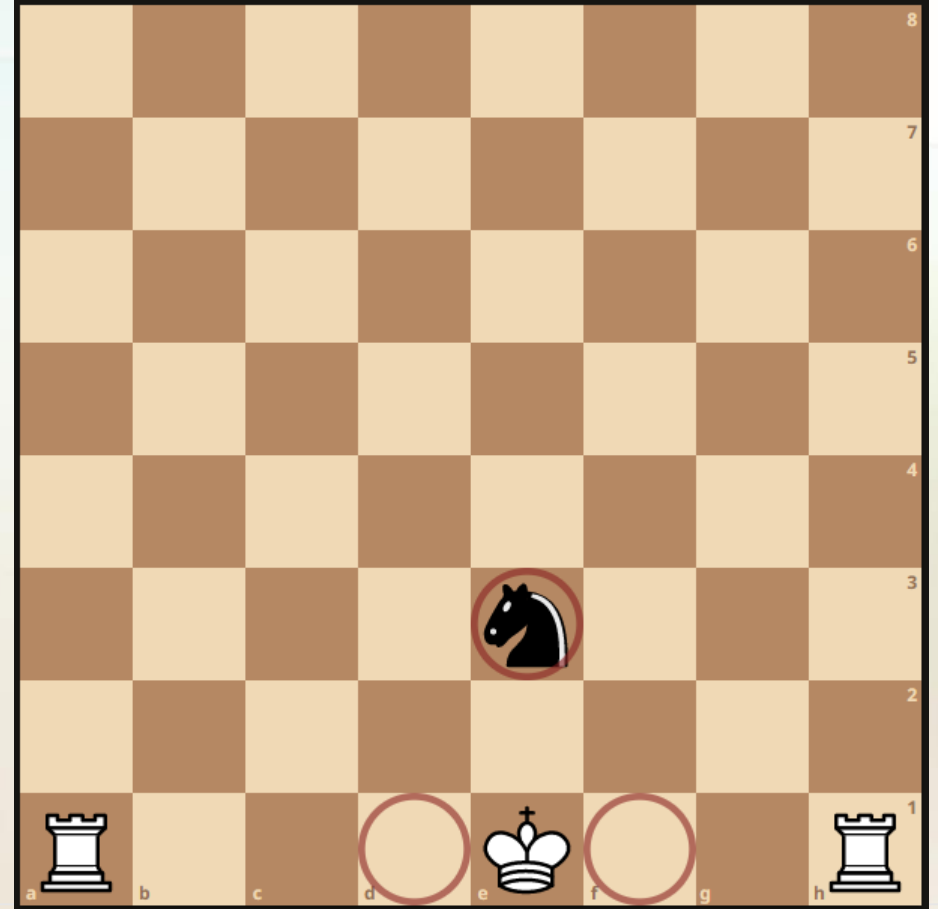

Şahın bulunduğu kare, şahın rok sırasında geçeceği kare ve şahın rok sonrasında ulaşacağı kare rakip tehdidi altında olmamalıdır. Bu örneklerde iki rok da geçerlidir.

Rok Örnekleri (2)

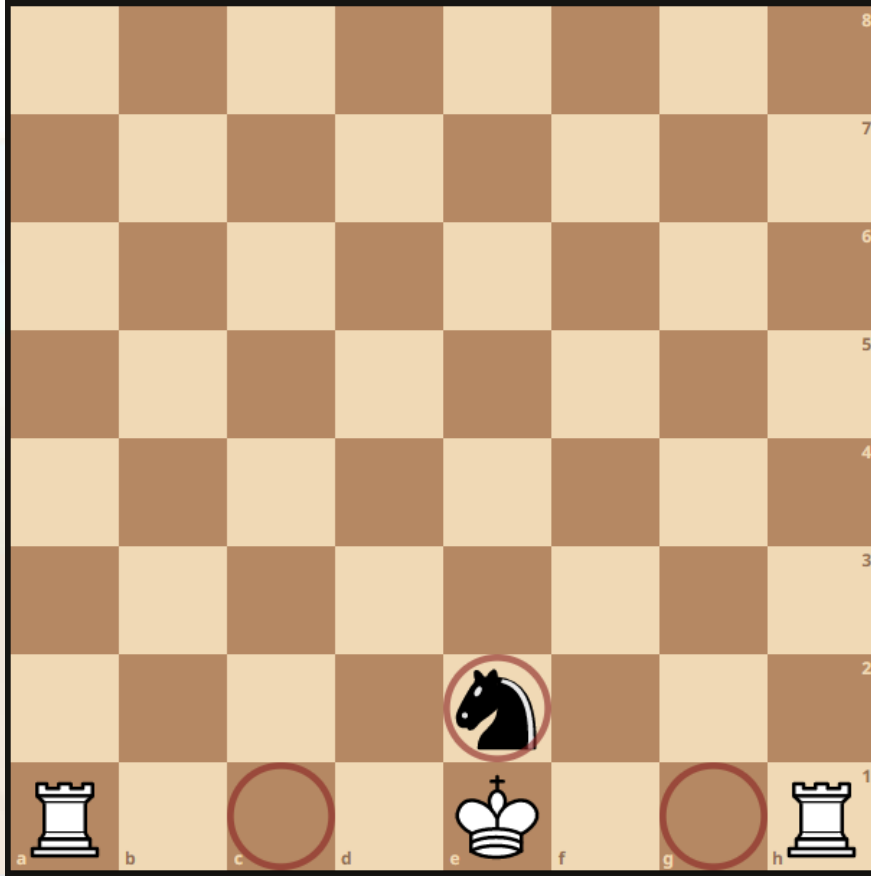

Siyah at ile şah çekiliyor. Şahın bulunduğu kare tehdit altında, uzun veya kısa rok olmaz.

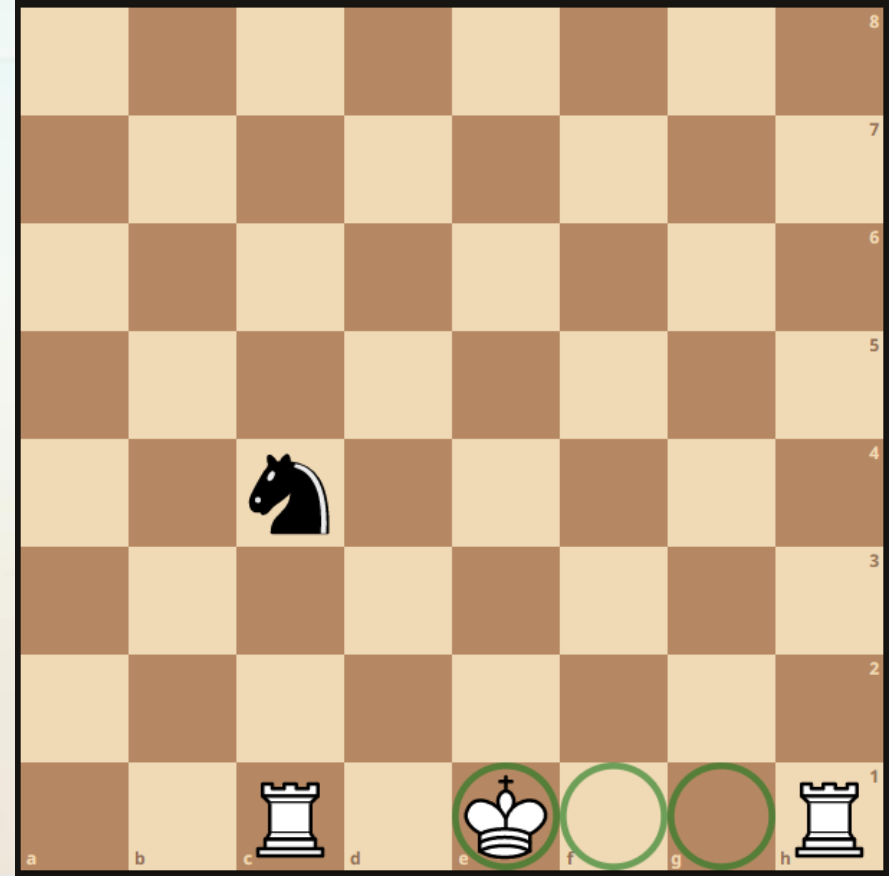

Siyah at hem uzun rok hem de kısa rok sırasında şahın geçeceği kareleri tehdit ediyor, iki rok da olmaz.

Rok Örnekleri (3)

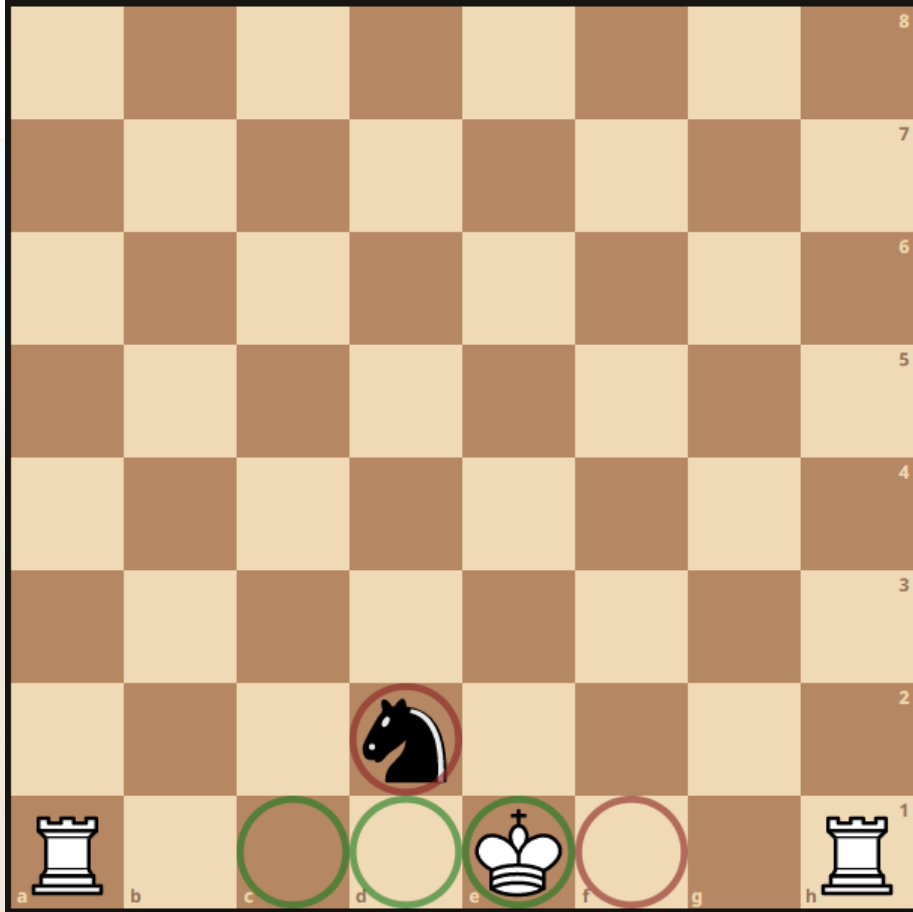

Siyah at hem uzun rok hem de kısa rok sırasında şahın ulaşacağı kareleri tehdit ediyor, iki rok da olmaz.

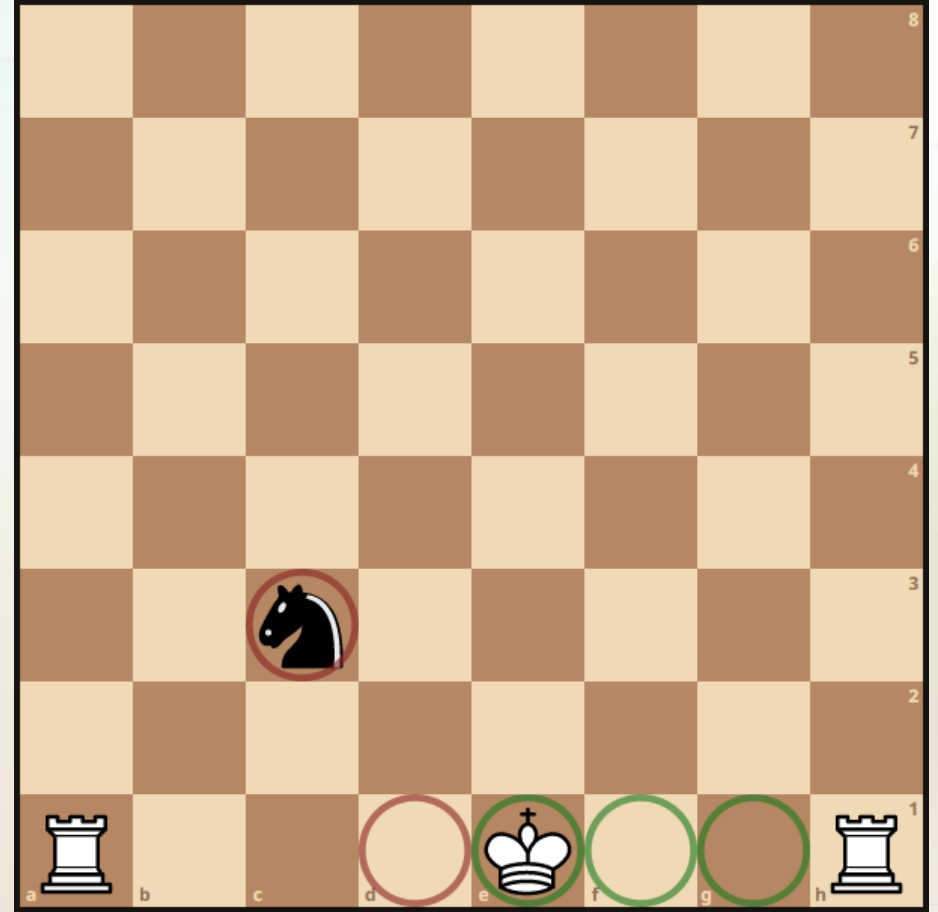

Vezir kanadı kalesi yerinden oynamış, tekrar yerine gitse bile, uzun rok olmaz. Şah ile şah kanadı kalesi yerinden hiç oynamamış, kısa rok geçerli.

Rok Örnekleri (4)

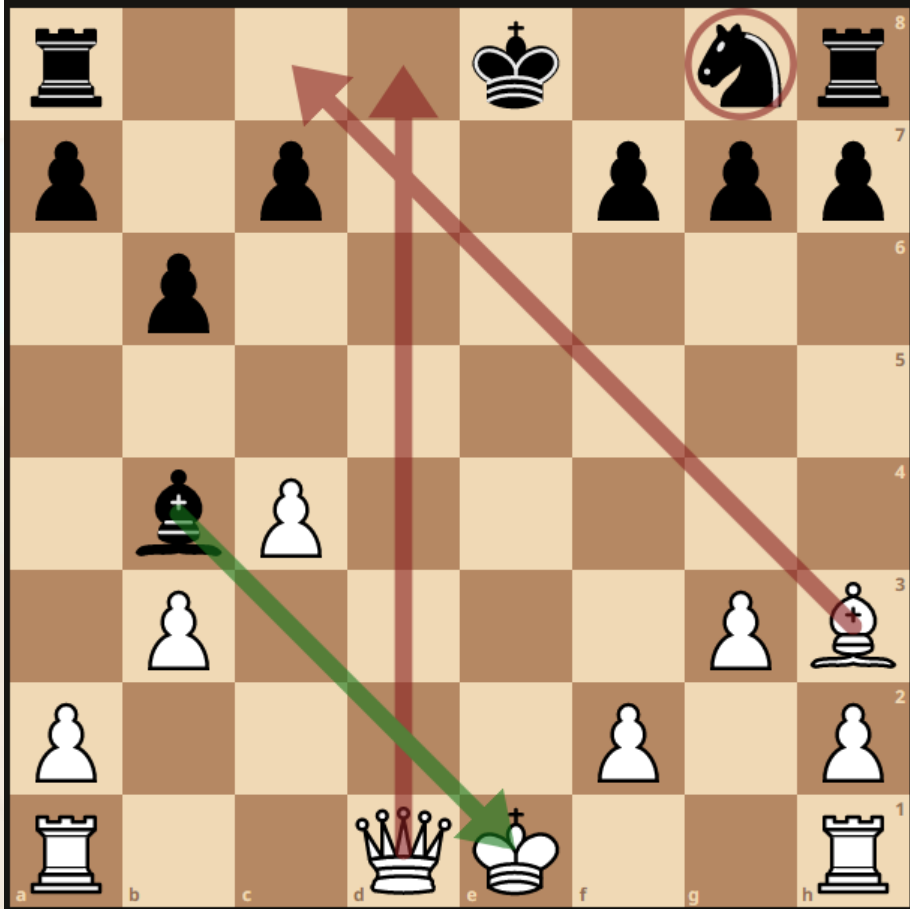

Siyah at kısa rok sırasında şahın geçeceği kareyi tehdit ediyor, kısa rok olmaz. Fakat uzun rok geçerli.

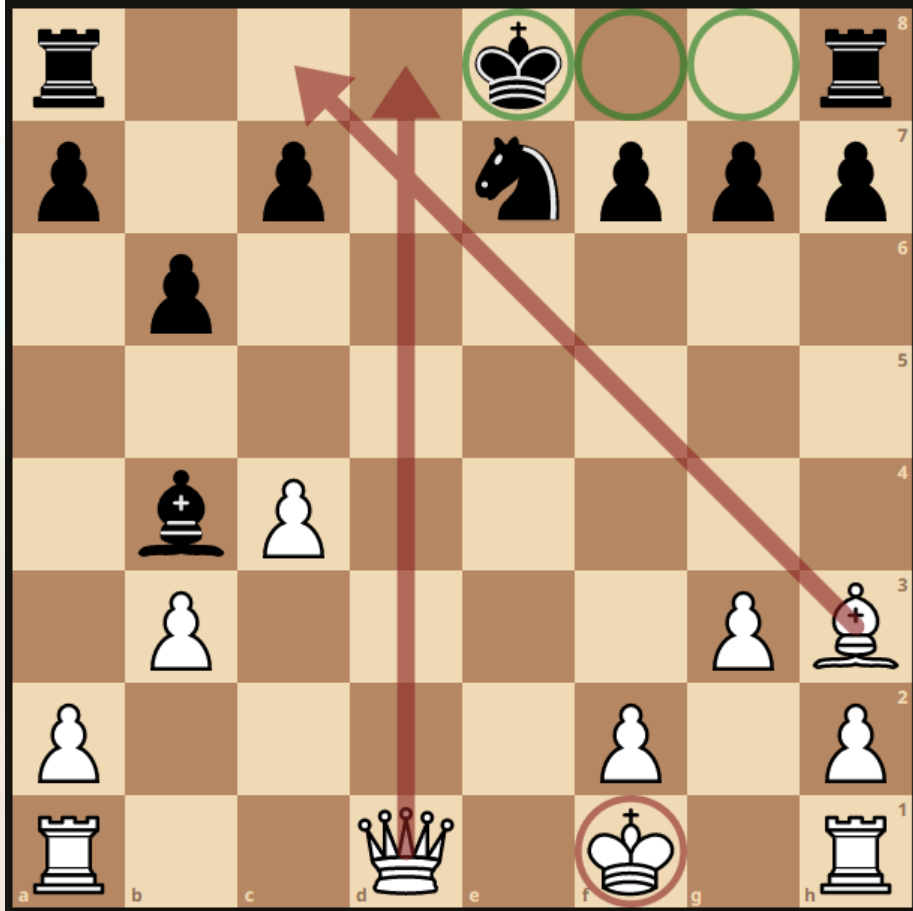
Siyah at uzun rok sırasında şahın geçeceği kareyi tehdit ediyor, uzun rok olmaz. Fakat kısa rok geçerli.

Rok Örnekleri (5)

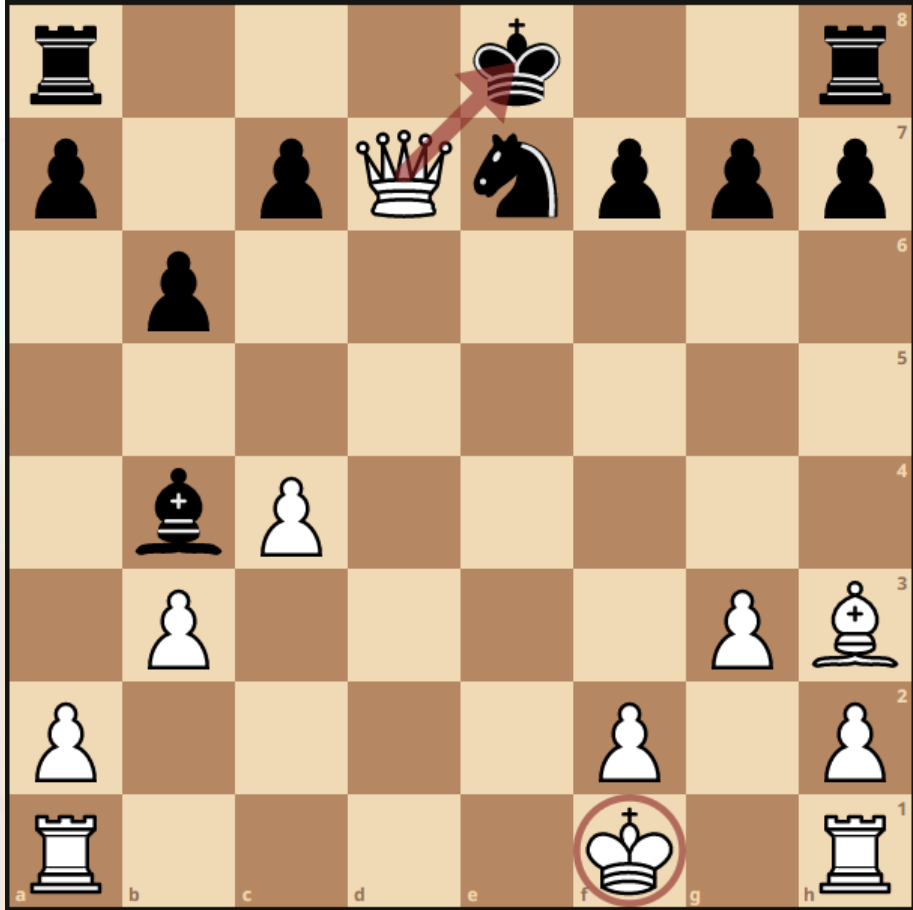
- Siyah fil tarafından beyaza şah çekiliyor. Bu tehdit ortadan kalkmadan beyazlar rok atamaz.
- Siyah at, kendi şahı ile şah kanadı kalesi arasında duruyor. Siyah kısa rok atamaz. Siyah başka bir yere oynatılınca kısa rok geçerlidir.
- Beyaz vezir siyah şahın geçeceği ve beyaz fil de siyah şahın ulaşacağı kareleri tehdit ediyorlar. Bu iki tehdit birden kaldırılmadan, siyahlar uzun rok atamaz.

Rok Örneklere (6)

- Beyazlar şahını yerinden oynamış. Artık tekrar yerine gelse bile, beyazlar rok atamaz.
- Beyaz vezir siyah şahın geçeceği ve beyaz fil de siyah şahın ulaşacağı kareleri tehdit ediyorlar. Bu iki tehdit birden kaldırılmadan, siyahlar uzun rok atamaz.
- Siyahların kısa rok hamlesi geçerlidir.

Rok Örnekleri (7)

- Beyazlar şahını yerinden oynamış. Artık tekrar yerine gelse bile, beyazlar rok atamaz.
- Beyaz vezir siyah şahı tehdit ediyor (şah çekiyor). Bu tehdit kaldırılmadan, siyahlar hem uzun hem de kısa rok atamaz.

Kural İhlali Olmaması İçin

- Rok, bir şah hamlesidir!
 - Bu nedenle önce şah tutularak rok atılacak tarafa 2 kare götürülür.
 - Sonra kale tutularak şahın üzerinden atlatılarak yanına konulur.
 - Son olarak saate basılarak hamle sırası rakibe aktarılır.
 - Notasyon kağıdına rok hamlesi yazılır.